

ELS LLIBRES I LES COSES

IGNASI ARAGAY

Fukushima, i altres indrets, al segle XVI

A les acaballes d'un pacífic segle XVI en què al Japó va florir el comerç i la cultura, als 34 anys el poeta japonès Matsuo Basho (1654-1694), pintant-se ja com un home gran i maltès, va emprendre un viatge pel nord del país, a la recerca dels *utakamura* o "coixins de poemes", indrets que els seus predecessors dins la poesia japonesa havien fet famosos. La primera part d'aquell recorregut va quedar plasmada en el dietari de viatge *L'estret camí de l'interior*, una recreació lliure, a cavall entre la realitat i la ficció, de cinquanta-tres dies d'estiu i tardor del 1689. Basho va dedicar cinc anys a completar aquesta breu obra, considerada un dels cims de la literatura japonesa clàssica i que ara tenim disponible en català gràcies al traductor Jordi Mas López i a Edicions de 1984.

És un llibre breu, polit i senzill, d'una prosa poètica depurada, mil·limetrada, condensada. I puntejada de haikus, alguns del mateix autor i d'altres del seu company de viatge i deixeble Sora. No hi ha res sobrer, res no hi és excessiu. El centre principal d'interès és el gust pel paisatge, pel paisatge com a referent literari, com a tradició. Basho s'insereix delicadament en la tradició poètica com a recreadora de natura. El seu és un univers en què el paisatge esdevé natura humanitzada a través de l'escriptura, més enllà de l'ac-

EL DIETARI DE VIATGE DEL POETA MATSUO BASHO CONVERTEIX EL JAPÓ EN UN PAISATGE LITERARI

ció física de l'home. És com si Basho observés el seu país com un immens i divers jardí, on tot té un sentit profund. A les illetes de Matsushima, "el paratge més bell de tot el Japó", hi descobreix com "els pins són d'un verd profund, i les branques, assotades constantment pel vent salobre del mar, han pres formes retorçades que semblen obra d'un jardiner". "El paisatge té una bellesa fascinant, com la del rostre d'una dona tot just acabada de maquillar".

Admirador dels antics monjos-poetes itinerants, des de la primera pàgina ens adverteix que "els

que passen la vida surant en un vaixell o envelleixen sostenint la brida d'un cavall converteixen els seus dies en un viatge, i el viatge en la seva llar". Tot i disposar del seu lloc a Fukagawa, a prop d'Edo, on va crear escola, Basho se sent atret per aquest nomadisme. Després de fer nit a Fukushima, confessa quins eren els seus pensaments a l'inici del viatge. "M'amoïnava haver-me d'enfrontar a un viatge tan llarg malalt com estava, però l'havia iniciat conscient del risc de peregrinar a zones tan remotes i decidit a deixar de banda les preocupacions mundanes i acceptar la incertesa de la vida: si moria pel camí, seria perquè el cel ho disposava". Va sobreviure, però només cinc anys. La seva obra, tanmateix, ha arribat vibrant fins als nostres dies: "Regna el silenci: / el cant de les cigales / cala les Roques".

EL SECRET DE ...

Enric Vila

CRISTIAN SEGURA

L'AUTOR EXPLICA PER QUÈ LONDRES FORMA HOMES MÉS DURS QUE BARCELONA

Arran de l'article publicat aquí sobre el catedràtic de literatura espanyola Jordi Gràcia i els seus *Burguesos imperfectes* (La Magrana), diverses persones van deixar escrit a internet que al llibre hi apareix el periodista Enric Vila citat com "el savi de la vila". Els amics de Vila lamenten que Gràcia no l'esmentés amb nom i cognoms. Enric Vila és un dels *enfants terribles* del país. Com a bon *enfant terrible*, hi ha una imatge pública d'ell de provocador il·lustrat i polemista amb qui és millor dur-se bé o fer veure que no saps qui és. Era la imatge que jo tenia de Vila abans de conèixer-lo a la presa de possessió d'Artur Mas.

L'Enric Vila que jo vaig conèixer al Palau de la Generalitat és una persona enèrgica i agradable, dis-

posada a compartir amb tu taula i idees. No em va semblar dogmàtic o poc tolerant, més aviat un liberal amb les idees molt clares. Algunes, com el raonament que em va fer sobre l'esclavitud dels homes catalans respecte a les seves esposes, no les comparteixo, però sí que em va captivar la teoria del seu darrer llibre, *Breu història de la Rambla* (Galaxia Gutenberg). Diu que pretén explicar "per què Londres forma homes més durs que Barcelona". Resposta: "La rambla de les Flors va modernitzar els catalans, els situa al capdavant del camí cap a l'Europa actual, però en manlleua la part combativa". La Rambla fa de Barcelona un centre cosmopolita enfront de la identitat ètnica. Vila hi veu un problema: els catalans volen combatre amb cultu-

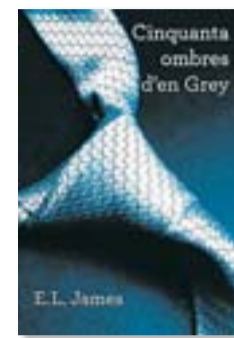
ra, no amb exèrcit. I, esclar, els espanyols fan el que volen amb nosaltres -és el que concloc de les seves paraules-. Vila és del parer que amb una manera de ser més contundent, els catalans haurien liderat l'imperialisme espanyol i no tindrien cap problema per fer-se respectar.

Breu història de la Rambla és la prèvia d'un llibre més extens sobre grans ciutats que Vila coneix. Hi haurà la part teòrica però també la pràctica, la de les vivències personals que ajuden a descriure una ciutat. Així, de Barcelona, Vila narrarà les seves visites al Luz de Gas, a una sauna gai o fins i tot les seves "primeres nits amb Salvador Sostres". Tot plegat és el que Vila em va definir com "el camí per fer l'home que sóc".

ELS MÉS VENUTS

CATALÀ

FICCIÓ

[1] Cinquanta ombres (I)
E.L. JAMES
Rosa dels Vents
538 pàgines i 17,90 € 1/26

[2] La vacant imprevista
J.K. ROWLING
Empúries
600 pàgines i 25,95 € -/1

[3] L'últim abat
MARTÍ GIRONELL
Columna
350 pàgines i 21,50 € 3/6

[4] L'hivern del món
KEN FOLLET
Rosa dels Vents
992 pàgines i 24,90 € 4/14

[5] Cinquanta ombres (II)
E.L. JAMES
Rosa dels Vents
568 pàgines i 17,90 € 5/25

NO-FICCIÓ

[1] Delenda est Hispania
ALBERT PONT
Viena
264 pàgines i 22,90 € 2/16

[2] No sé on és el límit...
JOSEF AJRAM
Columna
136 pàgines i 14,95 € 1/6

[3] 1714. El setge...
FRANCESC XAVIER HERNÁNDEZ
Angle
120 pàgines i 23,90 € 3/6

[4] Córrer o morir
KILIAN JORNET
Ara Llibres
208 pàgines i 18,50 € 7/93

[5] Barça. Orgullosos...
RICARD TORQUEMADA I M. RUIZ
Angle
204 pàgines i 39 € 5/4

CASTELLÀ

FICCIÓ

[1] Cinquenta sombras (I)
E.L. JAMES
Grijalbo
544 pàgines i 17,90 € 1/29

[2] Victus
ALBERT SÁNCHEZ PIÑOL
La Campana
600 pàgines i 24 € 2/11

[3] La vida iba en serio
JORGE JAVIER VÁZQUEZ
Planeta
352 pàgines i 18,90 € 3/8

[4] Trilogia Cinquenta...
E.L. JAMES
Grijalbo
3 llibres i 44,90 € 5/11

[5] Cinquenta sombras (II)
E.L. JAMES
Grijalbo
632 pàgines i 17,90 € 4/25

NO-FICCIÓ

[1] Nutella. 30 mejores...
DIVERSOS AUTORS
Martínez Roca
64 pàgines i 8,90 € 2/7

[2] La comida de la familia
FERRAN ADRIÀ
RBA
384 pàgines i 30 € 4/61

[3] Objetivo: cupcake
ALMA OBREGÓN
Aguilar
224 pàgines i 11,90 € 1/13

[4] No sé dónde está el...
JOSEF AJRAM
Alienta
200 pàgines i 14,95 € -/6

[5] Una mochila para...
ELSA PUNSET
Destino
313 pàgines i 18,90 € 8/32

Rànquing setmanal del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura
Posició setmana anterior / Setmanes en el mercat